

Östra Stenhagenskolan**PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE
BEHANDLING**

Grundskola Fritidshem	Östra Stenhagenskolan Kullerstensvägen 6, 75260 Uppsala 018-727 64 86 expeditionen.stenhagenskolan@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor:	Namn på ansvarig chef: Caroline Ojanlatva, rektor caroline.ojantlava@ uppsala.se 0705-14 21 83
Planens giltighetstid:	Läsåret 2016/2017, ska revideras i juni 2017.

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling förekommit i verksamheten. Den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och hur insatser ska följas upp.

Innehållet i denna plan gäller för förskoleklass, skola och fritidshem. Vilka åtgärder som gäller i respektive verksamhet framgår under de olika rubrikerna Främjande, Förebyggande och Åtgärdande arbete.

2. UTVÄRDERING AV ÅTGÄRDER ENLIGT FÖREGÅENDE PLAN

Utvärderingen av hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts är utgångspunkten för den nya planen.

2.1.

Föregående periods åtgärder – förebyggande arbete	Målet för åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Alla klasser i mellanstadiet ska få kunskaper om nätmobbing och grooming genom föreläsningar av person från Stiftelsen Säkra Varje Unge	Eleverna ska känna sig trygga i sitt internetanvändande	Besök av Säkra Varje Unge genomfördes i åk och uppskattades av eleverna.
Förbättra kunskaper om könsidentitet och könsuttryck genom att använda bokpaket skrivna utifrån dessa områden	Eleverna ska känna sig trygga oavsett könsidentitet eller könsuttryck	Bokpaketet användes av alla klasser.
Trygghetsvandring	Eleverna ska få identifiera om det ev. finns otrygga platser inom- och utomhus samt på inom-och utomhusmiljön.	Genomfördes sporadiskt med representanter ur de yngre klasserna.

Samarbete grundskola och grundsärskola	Alla ska känna sig trygga med olika verksamheter under samma tak.	Samarbete har främst skett mellan lågstadieleverna grundsärskolan. En klass har haft några elever från grundsärskolan som alltid är med på idrottslektionerna, vilket har fungerat bra. Flera elever har uppgett att det ibland är svårt i matsituationen, då de blir störda av särskoleeleverna. Diskussioner har förts mellan skolorna om hur gemensamma aktiviteter kan samordnas.
Föregående periods åtgärder – Främjande prioriterade insatser		Effekt/hur blev det
Värdegrundsvecka vid terminsstart Värdegrundslektioner i skola och fritidshem utifrån schema som utarbetats av Värdegrundsgruppen, där man månadsvis arbetar med olika teman.	Skapa välmående grupper med god gruppstruktur, samt att eleverna ska få en trygg skolstart.	Har genomförts. Värdegrundsteman har visats i personalrummet varje månad och ger förslag på aktiviteter att göra med eleverna. Uppskattade aktiviteter var rollspel i åk 6.
Visa bildspel om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna 1-8 för alla elever från förskoleklass till åk 6.	Alla elever ska ha kännedom om planen mot diskriminering och kränkande behandling.	Har visats på hela skolan. På lågstadiet har varje klass jobbat med planen mot diskriminering och kränkande behandling på olika sätt, genom skapande aktiviteter med mera.
Rastvärdar: personal som är ute på rast har rastvärdsvästar	Öka elevernas trygghet under rasterna och ingår i skolans tillsynsansvar.	Det har varit svårt att få ihop ett fungerande rastvärdsschema på mellanstadiet, utifrån att tillräckligt med personal inte finns att tillgå. På lågstadiet har det fungerat bra.
Implementering av planen mot diskriminering och kränkande behandling	Skolans personal blir väl förtrogen med innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling och planerar sitt värdegrundsarbete utifrån planen.	Ja utifrån varje månads värdegrundsförslag.

Elevrepresentanter i åk 1-6 ingår i Elevrådet.	Syftet är att eleverna blir delaktiga i demokratiska processer.	Utvärderingar visar att eleverna upplever att det inte händer något med det som diskuteras och önskas på elevråd och matråd.
Elevrepresentanter i Matrådet.	Syftet är att eleverna blir delaktiga i beslut som rör skolrestaurangen	Flera elever upplever att de uppskattar elevråden och tycker att de är viktiga.
Gemensamma skolaktiviteter med särskolan och grundskolan som Skoljoggen, FN-dagen, Lucia, Öppen scen och avslutningar.	Syfta till att främja samverkan mellan årskurserna och skolformer.	Har genomförts och då i form av att aktiviteterna sker samtidigt, sida vid sida.

2.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför? :

3. FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för planen mot diskriminering och kränkande behandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg förskoleklass-, skol- och fritidshemsmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranleds av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

3.1. Förskoleklass/skolans och fritidshems prioriterade insatser

Områden

1. Kränkande behandling
2. Kön
3. Könsidentitet eller könsuttryck
4. Etnisk tillhörighet
5. Religion eller annan trosuppfattning
6. Funktionsnedsättning
7. Sexuell läggning

8. Ålder

Insats	Områden som berörs av insatsen (ange nummer)	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Implementering och arbete med mobbningsförebyggande och mobbningsåtgärdande programmet KiVa. KiVa-lektionerna tar även upp alla värdegrundsfrågor som skolan tidigare har jobbat med.	1-8	Mentor/klasslärare och fritidspersonal	Läsåret 2015-2016	Utvärdera på arbetslagsmöte om hur första veckans värdegrunds/KiVa-arbete har gått. Kontinuerlig uppföljning på arbetslagsmöten och på KiVa-workshop. Utvärderas genom situationskartläggning i maj. Ifylles av elever och sammanställs i juni 2017 av KiVa-gruppen och EHT.
Visa och arbeta utifrån bildspel om skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling första veckan på höstterminen. Alla klasser.	1-8	Mentor/klasslärare och fritidspersonal	Läsåret 2015-2016, med ett extra fokus första veckan vid läsårsstart.	Alla elever fyller i SKLs enkät om trygghets- och kunskapsfrågor. Resultatet analyseras och utvärderas av KiVa-teamet i juni 2017.
Rastvärdar: personal finns ute på raster och har rastvärdsvästar. I syfte att förhindra att kränkande behandling sker och reda ut om kränkningar sker.	1-8	All personal	Läsåret 2016/2017	Elevrådet tillfrågas om hur de upplever rastvärdarnas synlighet och tillgänglighet. Utvärdering av rastvärdarnas synlighet och tillgänglighet sker i samband med trygghetsvandringen, se nedan om trygghetsvandring.
Skolans personal blir väl förtrogen med innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling och planerar sitt värdegrundsarbete utifrån planen och KiVa.	1-8	All personal	Läsåret 2016/2017	Kontinuerlig utvärdering och avstämning vi elevråd och vid veckovisa arbetslagsmöten.
Elevrepresentanter i åk 1-6 ingår i Elevrådet. Syftet är att eleverna blir delaktiga i demokratiska processer.	1-8	Rektor och kurator	Läsåret 2016/2017	Utvärderas under sista elevrådsmötet för läsåret. Här utvärderas även matrådet. Kurator, skolsköterska och rektor håller i detta.
Elevrepresentanter i Matrådet. Syftet är	1-8	Husmor och	Läsåret	

att eleverna blir delaktiga i beslut som rör skolrestaurangen		skolsköterska	2016/2017	
Gemensamma skolaktiviteter mellan sarskolan och grundskolan som Skoljoggen, FN-dagen, Lucia, Öppen scen och avslutningar.	1-8	Grundskolans personal deltar	Läsåret 2016/2017	Utvärderas kontinuerligt vis arbetslagsmöten efter varje aktivitet och dokumenterar i aktivitetspärm.
Trygghetssamtal - mentor har enskilda samtal med alla elever.	1-8	Mentorer/klasslärare	November 2016	Mentor utvärderar själva informationen från trygghetssamtalen och följer elevhälsoplanen om behov upptäckts.
Klassråd - Är en ständigt pågående process. De frågor som avser hela skolan tar elevrådsrepresentanterna med till elevrådet.	1-8	Mentor/klasslärare	Läsåret 2016/2017	Utvärderas under sista elevrådsmötet för läsåret. Kurator och rektor håller i detta.

4. FÖREBYGGANDE ARBETE

Det förebyggande arbetet tar sikte på att minimera risken för kränkningar och utgår från identifierade riskfaktorer. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De konkreta insatser som planeras utgår från den kartläggning som gjorts.

4.1. Konkreta insatser utifrån utvärderingen av föregående plan

Insats	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
--------	-----------------	-------------------------------	---------------	----------	-------------------------

<p>KiVas arbete med värdegrundslektioner i klasserna.</p> <p>Utredning av mobbningsärenden.</p>	<p>Alla klasser har avsatt tid för att jobba med KiVa.</p> <p>KiVa-teamet utreder mobbningsfall då de uppkommer.</p> <p>KiVa-gruppen bevakar arbetet.</p>	<p>Ingen ska utsättas för mobbning.</p> <p>Om det sker mobbning ska ärendena utredas och följas upp av KiVa-teamet.</p> <p>Alla barn och all personal ska känna till vad KiVa är och varför vi använder KiVa.</p>	<p>Samtlig personal</p> <p>KiVa-teamet</p> <p>Samtlig personal</p>	<p>Läsår 2016/2017</p>	<p>Kontinuerlig utvärdering i arbetslagen och i KiVa-gruppen.</p> <p>Analys görs av KiVa-gruppen i juni 2017.</p> <p>Utvärderas genom situationskartläggning i maj. Ifylles av elever och sammanställs i juni 2017 av KiVa-gruppen och EHT.</p>
<p>Insatser för att motverka och informera om kränkningar på internet och via sociala medier.</p>	<p>Ämnet berörs i KiVa-lektioner i låg- och mellanstadiet.</p>	<p>Att eleverna vet hur de ska förhålla sig på sociala medier och att samma regler gäller på internet som IRL (in real life).</p>	<p>Samtlig personal.</p>	<p>Läsår 2016/2017</p>	<p>Kontinuerlig utvärdering i klasserna, arbetslagen och i KiVa-gruppen. Analys görs av KiVa-gruppen i juni 2017.</p>

5. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Enligt Skollagen (SFS 2010:800), 6 kap.10 §, är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. På samma sätt är en förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

5.1. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Elever och föräldrar kan anmäla kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering till mentor eller annan personal på skolan. Anmälan kan göras både muntligt, i samtal, i brev eller via e-post.

5.2. Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

Enligt Skollagen (SFS 2010:800), 6 kap.10 §,

- är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.
- På samma sätt är en förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till huvudmannen.
- Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

5.3. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

- Alla som jobbar på skolan är ansvariga att uppmärksamma och agera om de upptäcker kränkningar eller diskriminerande behandling. Om det avser enskilda kränkningar ska den personal som uppmärksammar kränkningen eller mentor reda ut situationen och dokumentera den, samt informera vårdnadshavare och följa upp om det finns behov av det. Personal arbetar för att åtgärda kränkningen genom enskilda samtal, samtal med grupper av elever och använder sig av KiVa-lektioner (värdegrundslektioner) för att samtala om den typ av kränkning eller diskriminering som förekommit. Vid behov tar personal hjälp av KiVa-teamet eller elevhälsoteamet.
- Personalen dokumenterar händelsen i en händelserapport och lämnar den till kurator och rektor. Rektor och kurator informerar sedan huvudmannen om kränkningen och detta sker genom dokumentationssystemet DokÄ.
- Om personal uppmärksammar återkommande kränkning från en elev mot en och samma elev fyller personal i en sållningsblankett och lämnar till skolans KiVa-team som utreder och följer upp ärendet. KiVa-teamet har tät kontakt med mentor och även mentor och personal runt eleverna arbetar för att motverka kränkningarna. Personal ska även engagera elever som finns runt mobbaren och den mobbade att agera mot mobbningen och kränkningarna. Genom att exempelvis inte heja på den som mobbar, säga ifrån och fråga hur den mobbade mår och fråga om hen vill vara med på lekar mm. De som finns runt omkring uppmanas också att direkt säga till personal om mobbning och kränkning fortsätter.
- Om kränkningar och mobbning fortsätter trots ovan nämnda insatser används följande åtgärder: mentor och någon från elevhälsoteamet har möte med barn och vårdnadshavare, elevhälsoteam kopplas in med insatser efter behov, elevhälsoteamet tar kontakt med instanser utanför

skolan vid behov. Det kan vara att kontakta Familjeenheten – Råd och Stöd om familjen behöver stöd eller att göra en orosanmälan om det finns oro för den elev som kränker och mobbar.

5.4. Rutin när personal har kränkt eller diskriminerat barn/elever

När en anmälan inkommit utreder alltid rektor skyndsamt händelsen. Alla samtal, slutsatser och åtgärder dokumenteras.

1. Samtal med den utsatte eleven som får ge sin bild.
2. Samtal med den personal som är inblandad.
3. Vårdnadshavare kontaktas samma dag.
4. Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska denne kontakta HR Center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

5.5. Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan – datum

Utvärdering, analys och revidering av planen mot diskriminering och kränkande behandling sker i juni varje år.

6. DELAKTIGHET I LÄSÅRETS ARBETE

6.1. Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Eleverna är med i uppförandet av trivselregler på skolan och verkar enligt dem. De för fram sina åsikter via elevråd, klassråd, fritidsråd och matråd. Genom delaktighet i Kiva-arbetet och annat värdegrundsarbete på skolan. Trivselregler finns i alla klassrum och genomgång av dem sker vid start av varje läsår.

6.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

All personal ska känna till planen mot diskriminering och kränkande behandling och verka enligt den. Samtliga deltar i revideringen av planen och ger synpunkter. Ytterst är det rektors ansvar att organisationen fungerar.

7. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Genomgång av nya elevernas version av planen vid läsårets början. Mentor ansvarar. Planen finns i alla klassrum på hela skolan. Elevrådet informerar om elevversionen av planen och alla klasser jobbar kontinuerligt med den.

Vårdnadshavarna

Information om nya planen på höstens föräldramöte. Den finns också på hemsidan. Vi har varje termin en informationskväll specifikt om KiVa.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

All personal ska arbeta i enlighet med planen mot diskriminering och kränkande behandling och ansvarar för att den revideras vid varje terminsstart. Information till ny personal görs av rektor och arbetslaget. Ambitionen är att all personal på Östra Stenhagenskolan ska arbeta med planen mot diskriminering och kränkande behandling som ett levande dokument.

Skolans elevhälsoteam

Caroline Ojanlatva – rektor
Christina Franzon-Wallin – bitr. rektor
Josefine Krona – skolsköterska
Mari Fransson – skolpsykolog
Lena Norberg – kurator
Lena Andersson – speciallärare
Cecilia Wiberg – speciallärare

KiVa-teamet

Lena Norberg – kurator
Gunnel Wärngren – fritidshem/ resurs i åk 1
Carina Malmesjö-Bröms – lärare
Özlem Kandemir – fritidshem/ resurs i förskoleklass
Lena Andersson – speciallärare
Eva Nylund – lärare

Kontaktuppgifter

018-727 64 92 caroline.ojantlava@uppsala.se
018-727 66 70 christina.franzon-wallin@uppsala.se
018-727 64 60 josefine.krona@uppsala.se
018-727 64 85 mari.fransson@uppsala.se
018-727 64 93 lena.norberg@uppsala.se
018-727 66 78 lena.andersson6@uppsala.se
018-727 66 80 cecilia.wiberg@uppsala.se

018-727 64 93 lena.norberg@uppsala.se
018-727 64 91 gunnel.warngren@uppsala.se
018-727 64 91 carina.malmesjo-broms@uppsala.se
018-727 64 88 ozlem.kandemir@uppsala.se
018-727 6678 lena.andersson6@uppsala.se
018-727 6678 eva.nylund@uppsala.se